

2983

На основу члана 41а став 2. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10 и 91/10 – исправка) и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС и 44/14),

Влада доноси

УРЕДБУ

**о проглашењу Споменика природе
 „Прерасти у кањону Вратне”**

Члан 1.

Геоморфолошки феномен, Прерасти у кањону Вратне који се налазе у источној Србији, проглашава се заштићеним подручјем I категорије, од националног односно изузетног значаја, као Споменик природе „Прерасти у кањону Вратне” (у даљем тексту: Споменик природе „Прерасти у кањону Вратне”).

Члан 2.

Споменик природе „Прерасти у кањону Вратне” представља јединствен облик подземне и површинске крашке морфологије настао локалним пониравом речног тока и урушавањем делова таванице речне пећине. Над реком Вратном, на дужини од 3 km формирана су три природна камена моста – прерасти: Сува прераст, Велика прераст и Мала прераст.

Подручје Споменика природе „Прерасти у кањону Вратне” ставља се под заштиту ради очувања специфичне шумске вегетације односно мешовитог сложеног састава који карактерише присуство терцијарних и ендемореликtnих врста, као и изузетне разноврсности фауне.

Члан 3.

Споменик природе „Прерасти у кањону Вратне” налази се на подручју општине Неготин и обухвата катастарске парцеле: КО Јабуковац и КО Вратна укупне површине 144,7473 ha од чега је 39,6233 ha у државној својини, а 105,1340 ha у приватној својини.

Опис границе и графички приказ Споменика природе „Прерасти у кањону Вратне”, дати су у прилозима, који су одштампани уз ову уредбу и чине њен саставни део.

Члан 4.

На подручју Споменика природе „Прерасти у кањону Вратне” утврђује се режим заштите II степена.

На подручју на којем је утврђен режим заштите II степена забрањене су следеће активности:

1) индустријска и индивидуална експлоатација бигра и других минералних и неминералних сировина и отварање позајмишта земље и камена;

2) примарна прерада и предконцентрација сировина;

3) руковање отровним хемијским материјама, нафтним дериватима и другим опасним материјама на отвореном простору;

4) депоновање примарних и секундарних јаловина, минералног, индустријског и другог отпада, отпадних материјала свих врста и вишкова земље са откопа, као и формирање мрциништа и одлагање стајског ђубрива на заштићеном подручју;

5) промена намена површине, изузев промена које проистичу из програмских докумената управљача;

6) изградња индустријских, инфраструктурних, привредних, хидротехничких и других објеката чији рад и постојање могу изазвати неповољне промене квалитета земљишта, вода, ваздуха, живог света и нарушити амбијенталне вредности заштићеног подручја и његове околине;

7) изградња септичких јама пропусног типа и свако испуштање отпадних и осочних вода у водоток и земљиште;

8) градња стамбених, економских, туристичких и викенд објеката;

9) изградња хидротехничких објеката (акумулација, брана и др), рибњака, укључујући и регулацију водотока – сви каптажни или регулациони радови у кањону реке Вратне;

10) каптирање извора, изградња водозахвата, дубоких бушотина или издвојених објеката, за потребе водоснабдевања

појединачних домаћинстава и све друге активности које би могле имати утицаја на режим подземних вода на подручју заштићеног подручја;

11) свака промена постојеће морфологије терена, превођење вода и измена хидродинамичних карактеристика и режима реке Вратне и сви други радови и интервенције који могу утицати на измену хидролошког режима подземних и површинских вода;

12) крчење вегетације и вршење земљаних, грађевинских и других радова, нарочито на местима и на начин који могу изазвати процесе јаке водне ерозије;

13) чиста сеча, односно уништавање шумске вегетације и уклањање аутоктоне вегетације приобаља;

14) постављање (укуцавање) табли и других обавештења на стаблима;

15) узнемиравање птица и узимање јаја;

16) све активности које могу довести до оштећења или деградације елемената геонаслеђа.

На подручју не којем је утврђен режим заштите II степена ограничавају се следеће активности:

1) узимање фосилоносних материјала у научне сврхе, уз знање управљача и уз услове заштите природе;

2) риболов на реци Вратни, на научно-истраживачки;

3) лов, на санитарни одстрел;

4) брање и сакупљање дивље флоре и фауне, уз прибављену Дозволу за сакупљање и коришћење у комерцијалне сврхе (коју издаје надлежно министарство);

5) радови у оквиру одржавања вегетације (шумског комплекса) – на санитарно-узгојне мере, односно на побољшање здравственог стања састојина;

6) садња и засејавање врста биљака и насељавање врста животиња страних за природни живи свет овог подручја, у слободном простору;

7) изградња објеката и извођење радова, односно инфраструктурно опремање, које је у функцији презентације и заштите природног добра (реконструкција и уређење постојећих стаза и путева, прихватних површина и др.);

8) реконструкција и доградња постојећих објеката манастира Вратна;

9) транспорт неопасног отпада.

За све активности које нису забрањене, као и за радове који су ограничени, у складу са законом којим се уређује заштита природе, подноси се захтев Заводу за заштиту природе Србије за издавање услова заштите природе. Радови и делатности на заштићеном подручју који нису забрањени, као и радови за које се основано претпоставља да могу имати неповољне и штетне последице по заштићено подручје, подлежу процедури спровођења оцене прихватљивости, израде процене утицаја и добијања сагласности у складу са законом који уређује заштиту природе и законом који уређује процену утицаја на животну средину.

Изречене забране и наведена процедура не односе се на постојећи начин коришћења пољопривредног земљишта.

Члан 5.

Споменик природе „Прерасти у кањону Вратне” поверава се на управљање Јавном предузећу „Србијашуме” Београд (у даљем тексту: управљач).

Члан 6.

У обављању законом утврђених послова управљања заштићеним подручјем, управљач је овлашћен и дужан нарочито да:

1) управља заштићеним подручјем на начин који омогућава да се у потпуности спроведу прописане мере и активности заштите (режим заштите) у циљу очувања и унапређења заштићеног подручја;

2) врши обележавање заштићеног подручја;

3) донесе десетогодишњи план управљања и годишњи програм управљања;

4) обезбеди чуварску службу;

5) донесе акт о унутрашњем реду на простору заштићеног подручја и чуварској служби;

6) у случају насталих промена које могу уништити или нарушити основну вредност заштићеног подручја обавештава Завод за заштиту природе Србије;

7) обезбеђује услове за спровођење научноистраживачких, образовних, информативно-пропагандних и других активности у складу са законом;

8) обезбеђује финансијска средства из сопствених прихода и из накнада за коришћење заштићеног подручја, као и других извора утврђених законом;

9) обраћа се надлежним органима ради обезбеђивања средстава из општинског и републичког буџета и других извора прихода;

10) води евиденцију о природним вредностима и људским активностима;

11) учествује у поступку утврђивања накнаде за ускраћивање или ограничавање права коришћења;

12) издаје сагласности и одобрења;

13) прати стање и води евиденцију о природним вредностима, непокретностима и људским активностима и

14) утврђује и наплаћује накнаду за коришћење заштићеног подручја.

Управљач је дужан да изврши упис делатности управљања заштићеним подручјем у складу са прописима којима се уређује класификација делатности и регистрација удружења у року од 60 дана од дана ступања на снагу ове уредбе.

Члан 7.

Очување, унапређење, одрживо коришћење и приказивање природних и других вредности подручја Споменика природе „Прерасти у кањону Вратне” спроводи се према плану управљања који доноси управљач на период од десет година (у даљем тексту: План управљања), са садржином и на начин прописан законом којим се уређује заштита природе.

План управљања, између осталог, садржи и превентивне мере заштите од пожара у складу са законом који уређује заштиту од пожара и прописима донетим на основу тог закона.

План управљања управљач доноси и доставља министарству надлежном за послове заштите животне средине (у даљем тексту: Министарство) најкасније у року од десет месеци од дана ступања на снагу ове уредбе.

У поступку давања сагласности на План управљања, Министарство прибавља мишљења министарстава надлежних за послове науке, просвете, културе, рударства и енергетике, привреде, грађевине, саобраћаја и просторног планирања, туризма и финансија.

Управљач је дужан да једном у три године анализира спровођење Плана управљања и остварене резултате и по потреби изврши његову ревизију.

До доношења Плана управљања, управљач врши послове на основу годишњег програма управљања који је дужан да донесе и достави Министарству на сагласност у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове уредбе.

Годишњи програм управљања из става 6. овог члана садржи нарочито: сажет приказ природних и других вредности заштићеног подручја, циљева заштите и одрживог коришћења, могућности и ограничења за њихово остваривање; детаљан приказ годишњих задатака на чувању, одржавању, унапређењу, приказивању и одрживом коришћењу заштићеног подручја за потребе науке, образовања, рекреације и туризма и укупног социо-економског развоја; приказ конкретних послова на изradi и доношењу управљачких докумената, првенствено Плана управљања, акта о унутрашњем реду и чуварској служби и акта о накнади за коришћење заштићеног подручја; приказ задатака на обележавању заштићеног подручја, заснивању информационог система и противпожарној заштити; приказ субјеката и организационих и материјалних услова за извршење програма, висине и извора потребних финансијских средстава.

Члан 8.

Управљач је дужан да обезбеди спровођење режима заштите, односно унутрашњи ред и чување заштићеног подручја у складу са правилником о унутрашњем реду и чуварској служби који доноси уз сагласност Министарства у року од шест месеци од дана ступања на снагу ове уредбе.

У оквиру садржине прописане законом којим се уређује заштита природе, правилником из става 1. овог члана се ближе утврђују забрањени радови и активности, као и правила и услови обављања радова и активности који су допуштени на подручју Споменика природе „Прерасти у кањону Вратне”.

Правилник из става 1. овог члана се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Члан 9.

Управљач је дужан да на прописан начин обележи Споменик природе „Прерасти у кањону Вратне” и његове спољне границе, односно границе режима заштите II степена, најкасније у року од 12 месеци од дана ступања на снагу ове уредбе.

Управљач је дужан да заснује дигиталну базу података о Споменику природе „Прерасти у кањону Вратне”, која се односи на природне и створене вредности, спољне границе и границе режима заштите на основу катастарског плана, непокретности, активности и друге податке од значаја за управљање заштићеним подручјем.

Члан 10.

Управљач доноси и доставља Министарству на сагласност акт о накнади за коришћење заштићеног подручја Споменика природе „Прерасти у кањону Вратне” у року од 90 дана од дана ступања на снагу ове уредбе.

Члан 11.

Средства за спровођење Плана управљања Споменика природе „Прерасти у кањону Вратне” обезбеђују се из буџета Републике Србије, од накнаде за коришћење заштићеног подручја, прихода остварених обављањем делатности управљача и из других извора у складу са законом.

Члан 12.

Планови уређења простора, шумске, ловне, пољопривредне и друге основе и програми који обухватају заштићено подручје Споменика природе „Прерасти у кањону Вратне” усагласиће се са Просторним планом Републиком Србије, Планом управљања и режимом заштите утврђеним овом уредбом.

Члан 13.

Даном ступања на снагу ове уредбе престаје да важи Решење о стављању под заштиту државе кањона реке Вратне са две прерасти – природна моста на овој реци („Службени гласник НРС”, број 31/57).

Члан 14.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

05 број 110-8905/2014
У Београду, 4. септембра 2014. године

Влада

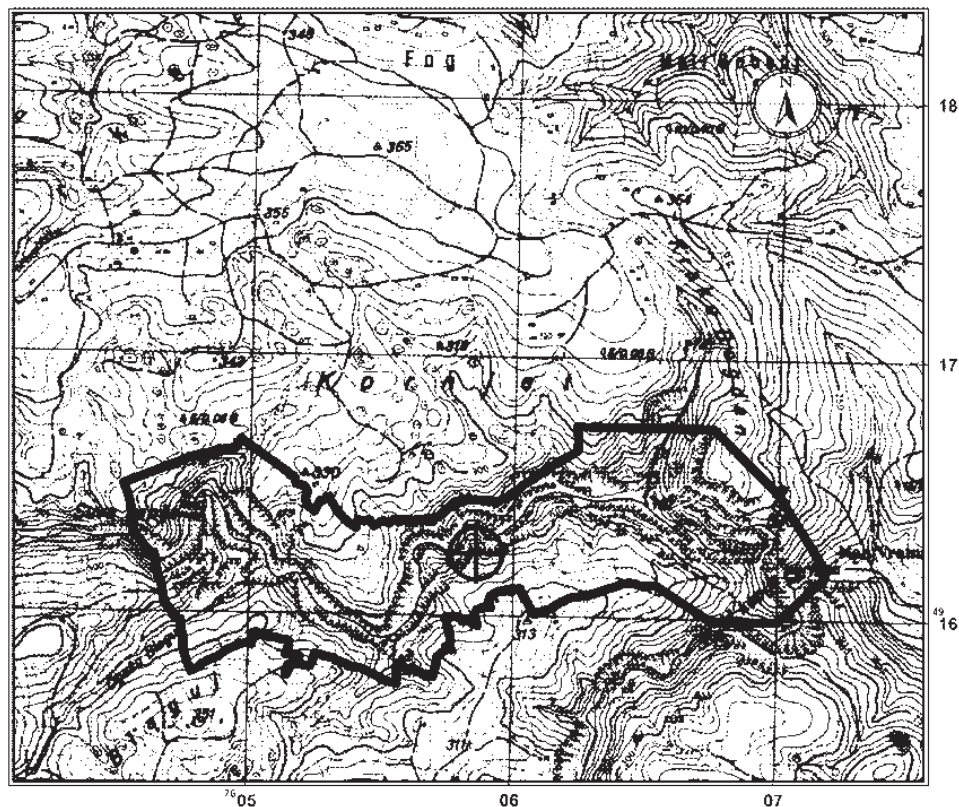
Председник,
Александар Вучић, с.р.

ОПИС ГРАНИЦЕ СПОМЕНИКА ПРИРОДЕ „ПРЕРАСТИ У КАЊОНУ ВРАТНЕ”

Граница заштићеног подручја обухвата најужи кањонски део долине реке Вратне, између прерасти и непосредну околину. Заштитом су обухваћене следеће катастарске парцеле КО Јабуковац – 2465, 2466, 2569, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2676, 2677, 2678, 2679, 2742, 2763, 2764, 2781, 2789, 2790, 2791, 2792, 2793, 2794, 2795, 2796, 2797, 2798, 2799, 2800, 2801, 2802, 2803, 2804, 2805, 2806/1, 2806/2, 2806/3, 2807, 2808/1, 2808/2, 2809/1, 2809/2, 2809/3, 2809/4, 2809/5, 26969 и КО Вратна – 488/део, 528/1/део, 528/2, 528/3, 529, 530, 681/део, 1842/део, 1846/део, 1863, 1864, 1865, 1866, 1867, 1869, 1918/део, 3282.

ГРАФИЧКИ ПРИКАЗ

Споменик природе
„Прерасти у кањону Вратне”

Легенда:

- Граница Споменика природе „Прерасти у кањону Вратне”
- централна тачка у Гаус-Кригеровој координатној мрежи:
x - 49 16 240 y - 76 05 860

Извор података:

Топографска карта 1: 25 000, лист Бор 483-2-1